

Kerk aan de Vliet

Uitgave van de parochie HH. Maria en Jozef nr. 5 - oktober/december 2024

PAROCHIE
HH. Maria en Jozef

Natuur en verwondering

Geloven betekent onder meer dat je je verwondert, dat je allerlei zaken en gebeurtenissen kunt zien als een wonder. Dat staat een rationele manier van denken niet in de weg. Als je verder kijkt dan een wetenschappelijke blik je laat zien, krijg je oog voor het wonder van de schepping en het wonder van het leven.

Zorg voor de schepping

Zorg voor de schepping vraagt veel wetenschappelijk onderzoek en politieke besluiten. Wat zijn de oorzaken en de effecten van de klimaatverandering? Welke invloed hebben wij mensen hierop en wat doen we met gevolgen ervan? Zorg voor de schepping vraagt ook een houding van waardering en eerbied voor de schepping. Als we niet van de schepping houden, wordt het moeilijk voor haar te zorgen.

Encycliek Laudato si'

Paus Franciscus schrijft over een ecologische spiritualiteit om de zorg voor de schepping in onze harten te planten. Sint Franciscus van Assisi bracht zijn verwondering over de schepping tot uitdrukking in het Zonnelied. Hij hield van de ongerepte natuur. Een ander voorbeeld is de benedictijnse spiritualiteit van 'ora et labora' (bid en werk). Hierin ligt de nadruk op het werken in en met de schepping zoals het in cultuur brengen van land. Ook dat vraagt respect en waardering voor de schepping.

Natuurwandeling binnen de parochie

Het ontwikkelen van een spiritualiteit vraagt om oefening. Je moet er gewoon mee aan de slag. Door met aandacht om je heen kijken kom je tot verwondering. Wat zie je, wat ervaar je? Wat doet dat met je? Op zaterdag 19 oktober gaan we wandelen. We ontdekken de natuur binnen onze parochie. We starten om 10.00 uur bij Paviljoen te Werve, Huys de Wervelaan 110 te Rijswijk. Daar komen we na de wandeling rond 12.00 uur weer terug. Onderweg besteden we aandacht aan het Zonnelied van Sint Franciscus. Trek een paar goede schoenen aan en loop mee. Graag even aanmelden via diaconieteam@mariajozef.nl.

Een wandeling voor jong en oud

Ook jongeren en kinderen zijn van harte welkom. Het gaat vooral om hun toekomst. Jongeren en ouderen hebben elkaar veel te vertellen. Wat zijn hun zorgen over de toekomst van onze aarde? Wat kunnen we samen doen om tot een duurzame manier van leven te komen?

Pier Tolsma, diaken

In dit nummer

- 2 Van het bestuur
- 3 Samen zijn we Kerk
- 5 Geloven en vieren
- 6 Nieuws Rijswijk
- 8 Liturgieoverzicht

- 10 Nieuws Leidschendam-Voorburg
- 13 Kerk en wereld
- 14 Inspiratie en bezinning
- 15 Leren en verdiepen
- 16 Jeugd en jongeren

Volgend nummer

Het volgende nummer verschijnt op 28 november. Kopij inleveren tot uiterlijk 8 november. Zie ook het colofon.

Contact en colofon

Contact

HH. Benedictus en Bernadettekerk
070 394 07 08,
benedictusbernadette@mariajozef.nl

H. Bonifatiuskerk
070 399 24 16, bonifatius@mariajozef.nl

St. Martinuskerk
070 327 45 11, martinus@mariajozef.nl

HH. Petrus en Pauluskerk
070 327 43 10,
petruspaulus@mariajozef.nl

In dringende gevallen: 06 10 77 78 75
Zie voor de locaties en voor de bankrekeningen de pagina's 6 en 10.

Centraal parochieadres

Van Vredenburgweg 67,
2282 SE Rijswijk

e-mail: parochie@mariajozef.nl

Website: www.mariajozef.nl

Facebook: @parochiemariajozef
webmaster@mariajozef.nl

Pastoraal team

W.P.J. Bakker, pastoor
pastoorbakker@mariajozef.nl
070 319 44 41

drs. A.D. Aardoom, pastor
pastoraardoom@mariajozef.nl
070 327 45 11

drs. P.R. Tolsma, diaken
diakentolsma@mariajozef.nl
06 12 96 70 36

Parochiecatecheet

Mw. P.M. Plaizier-van Gurp
nellie.plaizier@mariajozef.nl

Parochiecoördinator

Mw. A.E. Gerritsen-van der Donck
parochiecoördinator@mariajozef.nl

Colofon

Jaargang 8, nummer 5
Kerk aan de Vliet is een uitgave van de parochie HH. Maria en Jozef te Den Haag, Leidschendam, Rijswijk en Voorburg.

Redactie en medewerkers

Metka Dijkstra, Wil Kouwer,
Dieneke Meijer, Laura Migliori,
Ben Tetteroo, Pier Tolsma,
Emile Verviers en Dave Zagers.

Kopij: kadv@mariajozef.nl

Oplage: 3.300 exemplaren

Druk: Editoo, Veenendaal

Van het bestuur

Jaarrekeningen 2023

Op 25 juni heeft het parochiebestuur de jaarrekeningen 2023 van de voormalige parochies H. Bonifatius, Sint Maarten en Trinitas en van de federatie Vlietstreek vastgesteld. Dit nadat de Kascommissie deze jaarrekeningen heeft goedgekeurd. Dank aan onze financiële administrateur en de leden van de kascommissie voor het vele werk en het tijdig opleveren van de stukken.

De jaarcijfers 2023 zijn gepubliceerd op de parochiewebsite onder de rubriek Organisatie/Financiën/Jaarcijfers. Op woensdag 16 oktober worden deze jaarcijfers voor geïnteresseerde parochianen toegelicht en besproken door de penningmeester, waartoe u hierbij van harte wordt uitgenodigd. Aanvang 20.00 uur in de Martinuskerk in Voorburg. Graag uw komst even aanmelden via: parochie@mariajozef.nl.

Emile Duijsens, penningmeester

Actie Kerkbalans 2024

In april en mei werd voor het eerst in de gefuseerde parochie de Actie Kerkbalans gevoerd onder het motto 'Vier gemeenschappen samen in één parochie'. Door ruim 200 vrijwilligers werden de enveloppen op 11.000 adressen in Leidschendam, Voorburg, Rijswijk en Den Haag bezorgd. Velen hebben inmiddels al gereageerd op de oproep om de parochie en daarmee de vier parochiekerken en het parochiële werk te ondersteunen, waarvoor dank. Begin augustus 2024 was ruim 50 % van de begrootte bijdragen van parochianen gerealiseerd. Mocht u nog niet aan uw jaarlijkse financiële ondersteuning voor onze parochie zijn toegekomen: uw gift blijft altijd welkom.

Ook langs deze weg hartelijk dank aan alle vrijwilligers die de actie mogelijk hebben gemaakt met speciale dank aan de werkgroep die weer voor een perfectie planning, voorbereiding van teksten voor de brieven en de brochure en coördinatie heeft zorggedragen.

Emile Duijsens, penningmeester

Van de bestuurstafel

Een van de vragen waarmee het bestuur bezig is, is: 'Wat wil de parochie met haar onroerend goed?' Om tot een samenhangende visie te komen wordt een onafhankelijke deskundige gevraagd het bezit (gebouwen en woningen anders dan de kerken) en het beheer ervan te inventariseren en te analyseren en met een strategisch plan te komen voor de komende jaren.

Een goede bescherming van persoonsgegevens is een belangrijk taak binnen de parochie. Hierbij worden we begeleid door het bisdom. Binnenkort wordt bekeken hoe bij ons de situatie op dit gebied is. Zijn er zaken die moeten worden aangescherpt of verbeterd of lopen zaken gewoon goed?

Andere activiteiten die spelen zijn het ontwerpen en toekennen van een parochiepenning. Voor het aandragen van kandidaten wordt een aparte commissie ingericht. Ook wordt er gewerkt aan de viering van het jaarlijkse parochiefeest in februari 2025.

Raf Houben, vice-voorzitter

Samen zijn we Kerk

We zijn al bijna een jaar vanuit vier kerklocaties samen verbonden met elkaar als parochie HH. Maria en Jozef. Hoe voelt het voor u? Ik denk dat de meeste mensen zullen antwoorden: ik voel weinig van de verandering. In leven en geloven kan ik gelukkig binnen de parochie mijn vertrouwde weg blijven gaan. Daar ben ik ook heel dankbaar voor.

Levende stenen

De meest ingrijpende veranderingen hebben voor de fusie plaatsgevonden en dan denk ik vooral aan de sluitingen van kerkgebouwen. In gesprekken komt en mag dat ook altijd aan bod komen. Je gaat niet alleen naar een kerk toe, maar zoals we dat als christenen zeggen: je bent ook zelf een levende steen van de kerkgemeenschap met als zichtbaar middelpunt het kerkgebouw om

je geloof te vieren en de sacramenten te ontvangen. We bouwen samen Kerk op. Daarin bent u met uw levend of zoekend geloof, met uw talenten en door uw inzet als vrijwilliger, maar ook door uw financiële bijdrage van grote waarde. Want kostbaar én kwetsbaar zijn we in onze tijd als parochiegemeenschap.

Pelgrims van Hoop

Ook al zijn we één parochie, ik blijf u aankijken en aansporen om in en rondom de eigen kerklocatie betrokken te blijven. Voelt u zich geroepen en heeft u tijd en mogelijkheden: doe mee, draag bij! Zo kunnen we van harte in gelovig vertrouwen pelgrims van hoop blijven in het voetspoor van onze Heer Jezus met en voor elkaar in Kerk en samenleving.

Aan het einde van ons eerste jaar als parochie HH. Maria en Jozef beginnen we wereldwijd als Kerk aan het Heilig Jaar 2025 dat als thema heeft: 'Pelgrims van Hoop'. Dat in het komende jaar de hoop met de liefde en het geloof mag groeien in de harten van vele mensen en binnen onze parochiegemeenschap HH. Maria en Jozef. Dat is mijn bede.

Pastoor Wim Bakker

Jubeljaar 2025: Pelgrims van Hoop

Zoals iedere 25 jaar is er volgend jaar weer een Jubeljaar. Dit Jubeljaar begint op het hoogfeest van Kerstmis. Een Jubeljaar of Heilig Jaar is een bijzondere periode die door een paus wordt afgekondigd om de gelovigen extra te laten profiteren van de geestelijke schatten van de Kerk van Christus. Centraal staat de verzoening tussen mensen onderling en van de mens met God. Uit heel de wereld trekken gelovigen tijdens een Heilig Jaar naar Rome om er de graven van de apostelen te bezoeken. Aan het begin van het Jubeljaar worden de dichtgemetselde 'heilige deuren' van de Romeinse grootbasilieken plechtig geopend. Ook de basiliek van de H. Liduina en Onze Lieve Vrouw van de Rozenkrans in Schiedam heeft zo'n 'heilige deur'.

In het Jubeljaar gaan de Nederlandse bissdommen in mei samen op bedevaart naar Rome. Ze geven daarmee gehoor aan de uitnodiging van paus Franciscus om tijdens het Jubeljaar als 'pelgrims van hoop' naar Rome te komen en door de heilige deuren de grote basilieken te betreden. Zie ook de folders achter in onze kerken en op de website.

Het thema van het komende Heilig jaar is 'Pelgrims van Hoop'. Het logo van het Jubeljaar toont vier figuren van verschillende kleuren als verwijzing naar de mensheid in de vier windstreken. De verstrengeling van de figuren drukt de solidariteit en broederlijkheid uit, terwijl het eerste personage in de rij zich vastklampt aan het kruis. Onder de figuren staan golven afgebeeld, omdat de pelgrimstocht van het leven niet altijd op kalme wateren verloopt. Het kruis loopt uit in een anker, het symbool van de hoop.

Ook in onze parochie zal er de nodige aandacht voor het Jubeljaar zijn. Met onze koren zullen we het speciaal voor dit jaar geschreven lied zingen. De tekst vindt u op onze website. In Kerk aan de Vliet is het thema op bladzijde 14 komend jaar gewijd aan 'Pelgrims van Hoop'.

Brood- en Banketbakkerij

Laurens Bosman
Wat smaakt!

**WINKELS: RIJSWIJK, NOOTDORP, DEN HAAG
TEL. BAKKERIJ RIJSWIJK 070-3902672**

Erik de Jong
Uitvaartverzorging & Begeleiding

Van Vredenburgweg 55
2282 SE Rijswijk
Tel.: 06-51383380
of 070-3210143

Dag en nacht bereikbaar

E-mail: erik@dejonguitvaartbegeleiding.nl
Website: www.dejonguitvaartbegeleiding.nl

Bij rug- en schouderklachten

Critical alignment yoga laat rustig de buitenste spierlagen ontspannen, zodat het lichaam weer natuurlijk kan bewegen.

Bel of mail voor proefles.

YOGACOMPAGNIE
Sue-Yen Tjong | Geestbrugkade 35 k15
2281 CX Rijswijk | 06 83 369 306
www.yogacompanie.nl

Indrapura *Rijswijk*
Indonesisch Specialiteiten Restaurant
Authentiek Indonesische gerechten

Hendrik Ravesteijnplein 61, 2282GW Rijswijk
070 399 5151 of 06 23 13 83 86
www.indrapura-rijswijk.nl

- Renovatie
- Isolatie
- Duurzame energie
- Traditioneel loodgieterswerk

**VAN DER KRAAN
LOODGIETERSBEDRIJF**

Rijswijk en omstreken – www.vanderkraanvof.nl
070 390 24 54 – info@vanderkraanvof.nl

Maurice Bosman
Timmerwerk | Onderhoud | Renovatie

www.mauricebosman.nl
06 151 007 19

Kandidaten voor de parochiepenning

Op 2 februari zal pastoor Bakker tijdens het jaarlijkse parochiefeest voor het eerst de HH. Maria en Jozef parochiepenning uitreiken aan vrijwilligers die de afgelopen twintig jaar het verschil hebben gemaakt.

Wie wilt u nomineren?

De wens is om elk jaar, uit elk van de vier gemeenschappen, één vrijwilliger in het zonnetje te zetten. Kent u iemand die het volgens u zeker verdient om wat extra erkenning te krijgen? Bij Theo Tetteroo, secretaris van het bestuur, vraagt u het voordrachtsformulier en de door het bestuur vastgestelde criteria aan. Uw voordracht moet uiterlijk 1 november bij de secretaris ingediend zijn: secretaris@mariajosef.nl.

Aletha Gerritsen, parochiecoördinator

Jongerencollecte

Op 18 en 19 november is er een deurcollecte voor het RK Jongerenwerk, een initiatief van Jong Katholiek. Met de opbrengst worden diverse projecten ondersteund, zoals de Katholieke Jongerendag, de reünie van de Wereldjongerendagen en nationale bedevaarten voor jongeren. Ook de ontwikkeling van catechese- en vormingsmaterialen voor parochies wordt mogelijk gemaakt dankzij deze collecte.

Met uw bijdrage helpt u jongeren te groeien in hun geloof. Samen kunnen we bouwen aan een levende gemeenschap waarin jongeren hun plek vinden en zich gehoord voelen. U kunt uw gift ook overmaken naar NL11 INGB 0002 7844 98 van Rooms-Katholiek Kerkgenootschap onder vermelding van 'Jongerencollecte'.

Een nieuw lied voor de nieuwe parochie

Vanuit het pastoraal team is er een parochielied geschreven voor onze nieuwe parochie van HH. Maria en Jozef. De tekst vindt u hiernaast. Het lied kan gezongen worden op de melodie van lied nummer 531 uit Gezangen voor Liturgie, Uit vuur en ijzer, zuur en zout.

Parochielied

Maria, maagd en moeder Gods,
met Jozef samen onze trots.
Gij zijt de ouders van Gods Zoon
Hij heeft u uitverkoren.
Te samen naar Bethlehem
en later naar Jeruzalem.
Zo was u tot steun voor Hem.
Hij is als mens geboren.

Bijeenkomst diaconie: Straatpastoraat Den Haag

Voor de jaarlijkse inspiratiebijeenkomst diaconie is Nico Binnendijk uitgenodigd. Hij zal ons vertellen over zijn werk als straatpastor in Den Haag. Dak- en thuislozen kom je vooral in de grote steden tegen. Dat komt mede omdat ook de dak- en thuislozen uit de omliggende woonkernen daarheen trekken. Het Straatpastoraat leent een luisterend oor aan mensen die een groot deel van hun dagen en nachten op straat of in de maatschappelijke opvang doorbrengen. Het biedt ruimte aan hen om te praten over de dingen die hen bezig houden, of het nu gaat om de zorgen van alledag of om hogere of diepere vragen van geloof en leven. Daarbij is er respect en aandacht voor mensen zoals ze zijn en de keuzes die ze maken.

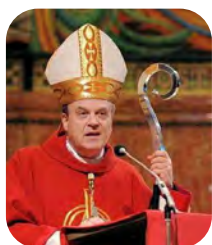

Patroon en moeder van de Kerk:
gij zijt tot steun hier in ons werk;
te samen bidt gij: maak hen sterk.
Gij helpt ons goed te leven.
Ja, Jezus is onze Heer.
Hij roept ons telkens, keer op keer
tot liefde, steeds meer en meer,
de liefde ons gegeven.

De bijeenkomst is op woensdag 30 oktober om 20.00 uur in de Lucaszaal bij de H. Bonifatiuskerk. Er zal ruim gelegenheid zijn om met Nico Binnendijk in gesprek te gaan. Iedereen is welkom.

Kernteam diaconie

Bediening van het heilig Vormsel

Denkt u wel eens terug aan uw eigen Vormsel? Na de Doop en de eerste heilige Communie was dit het derde sacrament waardoor u in de gemeenschap van de Kerk werd opgenomen. 'The Spirits of Jesus', een groep van twaalf jonge mensen, bereiden zich nu voor op hun Vormsel. Op zondag 17 november zullen zij in de heilige Mis van 11.00 uur hun doopbelofte hernieuwen in de HH. Petrus en Pauluskerk. Daarna zal bisschop Van den

Hende na gebed hen zalven met het Chrisma. Zo zullen zij 'het zegel van de Heilige Geest, de gave Gods' ontvangen. Moge deze Geestgave hen sterken in hun geloof en hen levenslang laten groeien in hun christen-zijn, in woord en in daad.

Nellie Plaizier, parochiecatecheet

Viering van Allerheiligen en Allerzielen

Allerheiligen, 1 november valt dit jaar op een vrijdag. We vieren dit hoogfeest om 9.30 uur in de H. Bonifatius met een Eucharistieviering. Op Allerzielen, zaterdag 2 november zijn er om 19.00 uur gebedsvieringen in de St. Martinus en de HH. Petrus en Paulus. De overledenen worden ook herdacht in de Eucharistieviering om 16.30 uur in de St. Martinus. In Rijswijk wordt er op zondag 3 november aandacht aan Allerzielen besteed: om 9.30 uur in de HH. Benedictus en Bernadette en om 11.00 uur in de H. Bonifatius. In deze Eucharistievieringen gedenken wij onze overledenen. In het bijzonder worden de overledenen van het afgelopen jaar herdacht. Aansluitend aan de Eucharistieviering op zondag in de H. Bonifatius is de gravenzegening op het kerkhof van deze kerk. Zie voor de gravenzegening in Leidschendam bladzijde 10.

Parochie, Kerk hier aan de Vliet,
gemeenschap zijn wij in ons lied.
In Rijswijk, Voorburg, Leidschendam
staan onze kerken open.
Aan ieder zijn wij nabij;
de Kerk is open en gastvrij
gemeenschap voor jou en mij:
kom rustig binnenlopen.

Meditatieve vieringen in de Advent

In de Advent zijn er in Voorburg op de woensdagavond oecumenische meditatieve vieringen. Deze vieringen worden vanuit eenheid in verscheidenheid voorbereid door een werkgroep vanuit de Martinewijkgemeente (PGV) en de Sint Martinuskerk. Met Woord en gebed, stilte en zang staan we stil bij het nog vast te stellen thema. Na de vieringen zal er gelegenheid zijn nader op het onderwerp van de avond in te gaan. De vieringen zijn op 4, 11 en 18 december om 19.30 uur in de dagkapel van de Sint Martinuskerk. U bent van harte welkom bij deze vieringen, bidt en zingt met ons mee!

Werkgroep gebedsvieringen

HH. Benedictus en Bernadette

ma, di, wo en vr 9.30 - 12.00 uur: 070 394 07 08
Sir Winston Churchilllaan 372, 2285 SK Rijswijk
benedictusbernadette@mariajozef.nl
bankrekening: NL70 RABO 0323 1096 75,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

H. Bonifatius

ma, di, do en vr 9.00 -12.00 uur: 070 399 24 16
Van Vredenburgweg 67, 2282 SE Rijswijk
bonifatius@mariajozef.nl
bankrekening: NL70 RABO 0323 1096 75,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

Muziek in de Bonifatius

Op zondag 20 oktober om 15.00 uur geeft RJT (Rijswijks Jeugdtheater) Vocals onder leiding van Koen Both een concert 'Theatrale klanken in de Bonifatius'. Zondag 24 november om 15.00 uur geven de dames en heren van Gloria Deo het Caeciliaconcert onder leiding van Gerard Legierse.

De concerten beginnen om 15.00 uur en duren een uur. De toegang is gratis. Na afloop is er een deurcollecte en kunt u een glaasje nuttigen in de Lucaszaal van de pastorie. U bent zoals altijd van harte welkom!

Winterjassenactie

Er komt weer een pop-up winterjassenwinkel in Rijswijk, waar mensen met een kleine beurs op vertoon van hun ooievaarspas gratis winterjassen kunnen uitzoeken. Het is een uitstekende gelegenheid om uw jassen een tweede leven te geven en anderen warmte te bieden. U kunt uw jassen op zondag 6 en 13 oktober in de kerk inleveren in de daarvoor bestemde doos.

De winterjassenwinkel Sfinx, Papyruspad 1, is van 14 tot 25 oktober van maandag tot vrijdag van 10.00-17.00 uur open. Ze zoeken nog mensen om in deze periode een paar uurtjes in deze winkel te staan. Heeft u interesse? Ik hoor het graag.

Pier Tolsma, diaken

Sintvoorieder1

Via Sintvoorieder1 krijgen 1.400 kinderen die in Rijswijk in armoede leven een Sinterklaascadeau. Dit cadeau kan worden aangevraagd voor kinderen met een ooievaarspas via het formulier op de website van stichting Kei. U kunt hieraan een steentje bijdragen met het geven van chocoladeletters, die bij de cadeautjes voor de kinderen worden gevoegd. Ze kunnen worden ingeleverd op zondag 20 en 27 oktober in de kerk in de daarvoor bestemde doos. Van harte aanbevolen!

Pier Tolsma, diaken

Op retraite in de Abdij van Egmond: Een date met mijn Schepper

Ik las een bericht over een retraite in de Abdij van Egmond. Ik meldde mij direct aan. Dit was wat ik nodig had, een date met mijn Schepper, terug naar de bron! De retraite werd begeleid door een oude bekende: Ingrid van der Aart, voorheen onze pastoraal werker.

Meteen al viel de vredige sfeer in de abdij op, een gastvrije ontvangst, daarna de vesper in de kapel. We werden meegenomen in het ritme van de broeders: een vast dagpatroon van lezen, zingen en bidden en gezamenlijk in stilte eten. Onze geest kwam tot rust. Het was bijzonder om te ervaren, hoe snel je in de abdij tot verdiepen-

de geloofsgesprekken kunt komen. Er is rond de abdij genoeg om blij van te worden: een indrukwekkende tuin met 75 soorten kruiden en een bijenkolonie, een abdiwwinkel, een abdiwmuseum en een 'fluisterterras'.

Met een gevoel van vernieuwde verbondenheid ging ik na drie dagen weer huiswaarts. Met dankbaarheid en eerbied kijk ik terug op mijn ontmoetingen met andere Godzoekers: de retraitanten én de broeders van de abdij. De opgedane inspiratie nam ik mee op onze gezinsvakantie in Spanje. Volgend jaar doe ik dit weer!

Aletha Gerritsen

Kennismaken met christelijke meditatie

Zoals in het vorig nummer al is aangekondigd, zal op *dinsdag 12 november, van 14.00-16.00 uur*, in de Lucaszaal van de Bonifatiuskerk een bijeenkomst plaatsvinden rond christelijke meditatie. Meditatie en stilte bieden een goede weg tot geloofsverdieping. Deze kennismaking met christelijke meditatie is geschikt voor iedereen, met of zonder ervaring; zij begint met een inleiding, gevolgd door enkele oefeningen (zittend op gewone stoelen) en gelegenheid om vragen te stellen en ervaringen te delen. Voor vragen en aanmelding: sy.tjong@outlook.com of 06 83 369 306.

Openstelling Bonifatiuskerk

Op zaterdag 15 april 2023 zijn we begonnen met het openstellen van de H. Bonifatiuskerk. Eenmaal in de twee weken bent u op zaterdagmiddag van 14.00 uur tot 16.00 uur van harte welkom in de kerk. De komende kerkopenstellingen zijn op 12 en 26 oktober, 9 en 23 november, 7 en 21 december.

Naast parochianen die van deze mogelijkheid gebruik maken om in stilte te bidden, trekt de openstelling ook mensen die nooit bij een viering aanwezig zijn. En dat is precies de bedoeling! Zo komen we in gesprek met andersgelovigen, met buurtbewoners, met toeristen en met mensen die wel herinneringen hebben aan onze prachtige Bonifatius, maar de Kerk vaarwel hebben gezegd. De kerkopenstelling heeft een missionair karakter. Daarom willen wij u vragen of u ons werk in uw gebeden wilt gedenken.

Marianne, Joost, Cornelis, Mauro en Paul

Expositie in de Benedictus en Bernadettekerk

Dank aan de heer Piet Zuiderwijk voor zijn expositie, die goed bekeken en ook bewonderd werd.

We kunnen nu genieten van olieverfschilderijen van Hans. Hij is pas na zijn pensioen veel gaan schilderen; wekelijks is hij te vinden in Stervoorde (met bijgaand schilderij won hij er de eerste prijs) en in de Ottoburg. *"Het is een goede tijdinvulling, ook vanwege het sociale aspect."* Weer veel kijkplezier gewenst!

Bets Vriend

Van Binnenuit, programma najaar 2024

Bij veel activiteiten van de Protestantse Gemeente Rijswijk zijn ook wij als parochianen van harte welkom. De activiteiten zijn opgesomd in de brochure 'Van Binnenuit'. Hieronder een greep uit de vele activiteiten. Voor meer informatie: zie de brochure Van Binnenuit, achterin de kerken, die u ook kunt inzien via www.pgrijswijk.nl/van-binnenuit/.

- * een soos-avond voor jongeren van 11-17 jaar, die soms ook een christelijk tintje heeft maar meestal niet;
- * de creacub dinsdags vanaf 9.30 uur in de Oude Kerk;
- * de 'koffie met inhoud' donderdags van 10.00-11.30 uur in de Nieuwe Kerk;
- * 'De Ontmoeting' voor ouderen op 8 oktober, 12 november en 10 december van 14.00-16.00 uur in de Nieuwe Kerk;
- * de 'buurtdiners' op 9 oktober, 13 november en 11 december van 17.00-19.00 uur in de Nieuwe Kerk;
- * de oecumenische 'Open Cirkel', ontmoetings- en gespreksgroep voor vijftigplussers op 14 oktober, 11 november en 9 december vanaf 20.00 uur.

Familieberichten

Overleden

Thieu Kreeft (97)
 Elly van Rijn-Wubben (94)
 Nol Ammerlaan (87)
 Joop van der Linden (94)
 Anna Bernaards-Coers (82)
 Cilia Nieuwkamer-Kuin (95)
 Dee Beyer-Bastiaans (100)
 Frans van Rijn (92)
 Sybilla Bos-van Geffen (87)
 Elly Wouters (93)
 Marylou Hampton (73)
 Jan Tetteroo (85)

Maaltijden in de BB-kerk

U bent welkom voor een maaltijd in de Benedictus en Bernadettekerk op de woensdagen 6 en 20 november en 4 en 18 december.

De maaltijden beginnen om 17.00 uur. De zaal is open om 16.30 uur. De kosten bedragen € 6,- inclusief koffie of thee; wijn € 1,-. Aanmelden: de maandag ervoor tussen 17.00 en 18.00 uur; telefoon 070 396 06 99 of bij geen gehoor 070 325 43 02.

Strandwalfestival

Ook dit jaar waren de Rijswijkse kerken aanwezig op het Strandwalfestival. Er was behoorlijk wat aanloop bij de kraam van 'Wij geloven in Rijswijk', vooral bij de grabbelton voor de kinderen. Tegelijk was ook de Bonifatiuskerk open (Monumentendag). De Kerk mag zichtbaar zijn!

Vervoer naar de kerk

Voor vervoer naar de Benedictus en Bernadettekerk bel: Theo van Paassen, 0174 29 29 57.

Vieringen in onze kerken

Zaterdag 5 en zondag 6 oktober: 27e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Van Eijk	Zanggroep
za	19.00	B&B	Comm.	Gebedsleiders Verviers & Beker	
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Van Eijk	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Schola Cantorum
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Van Eijk	Samenzang
zo	15.30	Mar	Gebed	Parochiecatecheet Plaizier	Kinderverteleviering
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 12 en zondag 13 oktober: 28e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Gloria Deo, kinderwoorddienst
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Con Amore
zo	13.00	Bon	Dopen	Pastor Aardoom	Dooptvieringen
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 19 en zondag 20 oktober: 29e zondag door het jaar, Missiezondag, deurcollecte voor Missio

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom & dkn Tolsma	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom & dkn Tolsma	Koorschool
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	JoKo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vrijdag 25 oktober: Marialof

vr	19.00	P&P	Gebed	Pastoor Bakker	Con Amore
----	-------	-----	-------	----------------	-----------

Zaterdag 26 oktober en zondag 27 oktober: 30e zondag door het jaar

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	St. Maarten
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Barina
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Schola cum Jubilo
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	One Voice Muziekteam, na afloop koffie
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Con Amore
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vrijdag 1 november: Allerheiligen

vr	09.30	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	
----	-------	-----	-------	----------------	--

Zaterdag 2 en zondag 3 november: 31e zondag door het jaar, Allerzielen, gedenken van alle overleden gelovigen

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang, Allerzielen
za	19.00	B&B	Comm.	Gebedsleiders Verviers & Beker	Allerzielen
za	19.00	Mar	Gebed	Pastoor Bakker & p.w. Claassens	St. Maarten, Allerzielen
za	19.00	P&P	Gebed	Diaken Tolsma	Con Amore, Allerzielen
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus, Allerzielen
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom & dkn Scheffers	Schola Cantorum, Allerzielen en gravenzegening
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	14.30		Gebed	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Gravenzegening St. Agatha, Schola cum Jubilo
zo	16.00		Gebed	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Gravenzegening Noorthey, Schola cum Jubilo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Oktober is de rozenkransmaand. In onze kerken wordt op de volgende dagen de rozenkrans gebeden in de HH. Benedictus en Bernadette op maandag om 19.00 uur; in de H. Bonifatius iedere dag om 19.30 uur in de pastorie en in de HH. Petrus en Paulus iedere doordeweekse dag om 19.00 uur. Op vrijdag 27 oktober is er om 19.00 uur een plechtig lof in de HH. Petrus en Paulus.

Donderdag 7 november: Heilige Willibrord

do	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	
do	09.30	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	

Zaterdag 9 en zondag 10 november: 32e zondag door het jaar, in Mar en P&P voedselinzameling Voedselbank

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Zanggroep
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Patroonsfeest, St. Maarten, kindervv. & -woordd.
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Con Amore
zo	13.00	Mar	Dopen	Pastoor Bakker	Doopvieringen
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 16 en zondag 17 november: 33e zondag door het jaar, deurcollecte RK Jongerenwerk

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	Samenzang
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom & dkn Tolsma	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom & dkn Tolsma	Gloria Deo, na afloop koffie
zo	11.00	P&P	Euch.	Mgr. Van den Hende	H. Vormsel, JoKo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 23 en zondag 24 november: Christus, Koning van het heelal

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	De Vierjaargetijden
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Koorschool
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker	Con Amore
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 30 november en zondag 1 december: 1e zondag van de Advent, collecte voor PCI en IPCI

za	16.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	Zanggroep
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastoor Bakker	Barina, kinderwoorddienst
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastor Aardoom	St. Maarten
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastoor Bakker	Schola Cantorum
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastor Aardoom	Schola cum Jubilo
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Zaterdag 7 en zondag 8 december: 2e zondag van de Advent, deurcollecte Adventsactie

za	16.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	St. Maarten
za	19.00	B&B	Comm.	Gebedsleiders Verviers & Beker	
zo	09.30	B&B	Euch.	Pastor Aardoom	Resonet in Laudibus
zo	09.30	Mar	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	One Voice Muziekteam
zo	11.00	Bon	Euch.	Pastor Aardoom	Gloria Deo
zo	11.00	P&P	Euch.	Pastoor Bakker & diaken Tolsma	Con Amore
zo	13.00	B&B	Euch.	Paters SVD	Viering Indonesische Katholieke Gemeenschap
zo	17.00	Bon	Euch.	R.K. Oekraïense gemeenschap	Oosterse ritus

Vieringen op weekdagen

maandag	18.30	B&B	Aanbidding & Rozenkrans	woensdag	12.45	Mar	Eucharistie & 3e wo aanbidding
maandag	19.30	B&B	Eucharistieviering	woensdag	19.00	P&P	Rozenkrans
dinsdag	09.30	P&P	Eucharistieviering	1e, 3e en 5e do	09.30	Mar	Eucharistieviering
1e dinsdag	09.30	B&B	Gebedsviering	2e en 4e do	09.30	Mar	Communieviering
2e t/m 5e di	09.30	B&B	Eucharistieviering	donderdag	09.30	P&P	Eucharistie & 1e do aanbidding
woensdag	09.30	Bon	Eucharistieviering	vrijdag	09.30	Bon	Eucharistie & 1e vr aanbidding

Afkortingen

Kerken: B&B: Benedictus & Bernadette; Bon: Bonifatius; Mar: Martinus; P&P: Petrus & Paulus

Soort viering: Euch.: Eucharistieviering; Comm.: Woord- en Communieviering; Gebed: Woord- en Gebedsviering

St. Martinus

ma t/m vr 9.30 - 12.00 uur: 070 327 45 11
Oosteinde 54, 2271 EH Voorburg
martinus@mariajozef.nl
bankrekening: NL60 RABO 0365 9004 35,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

HH. Petrus en Paulus

di en do 10.00 - 12.00 uur: 070 327 43 10
Sluiskant 28, 2265 AB Leidschendam
petruspaulus@mariajozef.nl
bankrekening: NL33 RABO 0365 9913 25,
t.n.v. HH. Maria en Jozef

Stroopwafelactie voor JoKo-jubileum

In 2025 viert Joko het 50-jarig bestaan. Dit jubileum willen we graag met elkaar en met u vieren. We zijn al druk bezig met de voorbereidingen en ook met acties om geld in te zamelen om dit jubileum te bekostigen. Daarom organiseren we binnenkort opnieuw een stroopwafelactie. Wat is de bedoeling? Na de viering van 20 oktober die muzikaal door Joko wordt ondersteund, kunt u stroopwafels kopen in De Haard. Een pakje stroopwafels met 10 stuks kost € 3,-. U kunt contant en per QR-code betalen. Als u meer pakjes koopt krijgt u een fijne korting. Met de meeropbrengst van deze actie kunnen we leuke activiteiten ondernemen. Natuurlijk kunt u voordat u tot aankoop over gaat eerst proeven. Bij de koffie of thee is er voor iedereen een stroopwafel. Stroopwafels zijn niet alleen heel lekker bij de koffie of de thee, maar u kunt er ook heerlijke taarten en toetjes mee maken. U bent van harte welkom op 20 oktober!

Anne-Marie van der Voort, Dorothé Groeneweg en Monique Tetteroo

Mariaconcert in de Martinuskerk

Op zondag 20 oktober is er in de Sint Martinuskerk in Voorburg weer een Mariaconcert voor jong en oud door het parochiekoor Sint Maarten onder leiding van Jos Siebers en de mezzosopraan Nathalie Mees. Tijdens dit Mariaconcert zullen onder andere vele versies van het Ave Maria gezongen worden; steeds dezelfde tekst, met natuurlijk telkens een andere melodie.

Voor de ouderen wordt het weer een feest van herkenning met bekende Marialiederen die iedereen kan en mag meezingen. Voor de jongere generaties is het concert een kennismaking met traditie en mooie muziek. Kom dus genieten van mooie Marialiederen en kom gezellig meezingen.

Dit alles kan op zondag 20 oktober in de Sint Martinuskerk, Oosteinde 56, Voorburg. Het concert begint om 14.30 uur en duurt zo'n vijf kwartier. De toegang is gratis, maar na afloop wordt wel gecollecteerd voor een vrijwillige bijdrage. Na het concert is er gelegenheid om onder het genot van een kopje koffie of thee met een Mariakaakje na te praten in het atrium van onze kerk.

Oecumenisch vrouwenwerk

Het thema dat **Vrouw en Geloof** heeft gekozen voor dit seizoen is *herinneringen*. De volgende bijeenkomst vindt plaats op 16 oktober in De Haard (bij Petrus en Pauluskerk) in Leidschendam om 10.00 uur; de inleidster is Eta Woudenberg. Op 20 november is de bijeenkomst in de Voorhof in Voorburg (naast de Oude Kerk) om 10.00 uur. Adriënne van Mourik is de inleidster. U bent bij beide bijeenkomsten van harte welkom. Voor meer informatie: evkouwenvrijn@kpnmail.nl.

Allerzielen: zegening graven en urnen

De jaarlijkse gebedsdienst en zegening van de graven en urnen, bij gelegenheid van de gedachtenis van Allerzielen, is in Leidschendam op zondag 3 november. Op de begraafplaats St. Agatha, Veurse Achterweg 29 om 14.30 uur en op Noorthey, Tuinenlaan 6 om 16.00 uur. Familielieden, vrienden en belangstellenden worden uitgenodigd om bij deze vieringen aanwezig te zijn. Ook dit jaar is er de mogelijkheid een lichtje te ontsteken bij onze dierbare overledenen.

In memoriam Caspar Blezer

Caspar Blezer is overleden op 19 juli. Hij was van september 1988 tot februari 1996 pastoraal werker in de parochie Johannes XXIII. Op 4 februari 1996 liet hij "met lood in de schoenen en bonkend hart" weten dat hij de parochie ging verlaten. Hij schreef: "Als basispastor is de pastorale nabijheid van mensen voor mij heel belangrijk."

Dit vraagt veel persoonlijk contact, kennis en emotionele verbondenheid. Ik ben me er al geruime tijd van bewust dat ik deze persoonlijke aanpak in bredere verbanden van parochies niet waar kan maken. Vele parochianen zullen hem herinneren. Hij was er voor jong en oud, altijd belangstellend luisterend en goede woorden of een lach op het juiste moment. De afscheidsdienst was op 25 juli in de Dominicuskerk in Amsterdam. Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw Wil en hun twee kinderen. Zij hebben Caspar met ons gedeeld. Wij delen nu het gemis met elkaar.

In memoriam Marianne Agterdenbosch

Op 22 juni vierde Marianne Agterdenbosch haar tachtigste verjaardag in de Sint Martinuskerk en kreeg toen als waardering voor het vele werk dat zij hier verrichtte de Sint Maartenspeld opgespeld. Zij was van jongs af aan met de Sint Martinuskerk verbonden. Zij was secretaris en voorzitter van het dameskoor en zong bij de Zanggroep en de Schola cum Jubilo. Ruim vijftien jaar was zij gebedsleider in de parochiekerken en in verzorgingshuizen en verzorgde ze uitvaarten, nabestaandenvisitingen, het maandagmiddaggebed en vieringen rond Allerzielen en in de Advent en de Veertigdagentijd. Marianne overleed op donderdag 8 augustus. Op zaterdag 17 augustus is zij vanuit de Sint Martinuskerk begraven. Wij herinneren haar als een gelovige vrouw die trouw en betrokken en op inspirerende wijze haar geloof in woorden en daden gestalte gaf.

Inzameling Voedselbank

Op 9 en 10 november is de jaarlijkse inzameling voor de Voedselbank. Het gaat om houdbare producten. Op de website en in de kerken vindt u een folder met meer informatie. Op het feest van Sint Maarten komt de Voedselbank uw bijdrage inzamelen. U kunt ook financieel bijdragen door een bedrag over te maken naar: NL03 ABNA 0613 5832 21, ten name van Voedselbank Leidschendam-Voorburg. Wij hopen dat u ruimhartig meedoet.

Pier Tolsma, diaken

Sint Maartenfeest

10 november Sint Maartenviering

Het patroonsfeest van de Sint Maartenparochie wordt feestelijk gevierd op 10 november om 9.30 uur. De jongste kinderen kunnen meelopen met een lampion in de openingsprocessie. Voor alle kinderen is er de vertelviering. Daar wordt verteld over de betekenis van Sint Maarten. Het Sint Maartenkoor ondersteunt de viering met ook op kinderen afgestemde liederen. Wie weet is ook Sint Maarten in vol ornaat aanwezig in de kerk.

11 november lampionnenoptocht Sint Maarten

Op maandag 11 november om 18.30 uur is de traditionele Sint Maartenoptocht door de straten van Voorburg. Politie, EHBO-ers, vrijwilligers en drumbands begeleiden de optocht. Kinderen met lampion krijgen soms lekkernijen van gulle gevers! Verzamelen om 18.15 uur bij de kruising Vlietwijck/Oosteinde, start 18.30 uur. De optocht wordt afgesloten op het bordes van de Sint Martinuskerk, waar Sint Maarten hoog in de toren zal verschijnen en afdalen om aan kinderen Sint Maartenappeltjes uit te delen. Zie voor meer informatie over de optocht www.sintmaartenlampionoptocht.nl.

Familieberichten

Overleden

Jo van der Geest (85)
Dick Zoutenbier (88)
Ans Hollants (92)
Alfred van Bunge (77)
Ans Jacob (86)
Emile Velthuisen (87)
Ria Bolleboom (88)
Maria van Leeuwen-Noordermeer (85)
Marianne Agterdenbosch (80)
Oen Nio Liem Tan (83)
Ria Velthuisen-Hollants (88)
Johanna Boxelaar-Kooij (98)

Viering met verstandelijk beperkten

Zondag 10 november om 11.00 uur is in de Petrus en Pauluskerk weer de viering met mensen met een verstandelijke beperking. Voorganger is pastor Aardoom. Heeft u een familielid of kent u iemand met een verstandelijke beperking, dan wordt hij of zij hierbij van harte uitgenodigd. Zij kunnen ook actief aan de viering deelnemen, als misdienaar of door het voordragen van een gedichtje. Gezinsvervangende huizen van Midin en Philadelphia worden benaderd voor deelname. Graag aanmelden bij Frans Aarts: 06 37 60 82 58 of frans.aarts@mariajosef.nl.

24-uurs uitvaartsuites beschikbaar - vdhez.nl - 070-3202040

Uitvaartcentrum Leidschendam-Voorburg

Strandwal 1, Leidschendam

Uitvaartcentrum 't Veenhuys

Veenweg 14, Nootdorp

Uitvaartsuite Churchill (in de R.K. kerk)

Sir Winston Churchillaan 372, Rijswijk

Uitvaartwinkel Haaglanden

Damlaan 64, Leidschendam

Toonzaal grafmonumenten

Nieuwstraat 16-B, Leidschendam

Voor een waardevol afscheid met zorg en respect afgestemd op ieders persoonlijke wensen.

Een SchuldHulpMaatje helpt bij financiële zorgen

<https://schuldhulpmaatje.nl/locatie/rijswijk>

<https://schuldhulpmaatje.nl/locatie/leidschendam-voorburg>

Kerstgroet voor onze missionarissen

Jaarlijks sturen we een kerstgroet met een financiële attentie naar de missionarissen en missionaire werkers afkomstig uit Leidschendam en Voorburg. Jacinta van Luijk en Dick van de Geest zetten zich al vele jaren in, respectievelijk in Kenia en Ghana. De vijf andere missionarissen zijn in Nederland rustend of werken in achterstandswijken. Dit jaar heeft pater Kees van de Geest zijn 65-jarig priesterjubileum gevierd. Pater Bert Wooning vierde zijn 60-jarig priesterjubileum. Voor de financiering van deze attenties is er een kerkkoekjesverkoop. Op 12 en 13 oktober, na de vieringen, verkoopt de MOV heerlijke en per 16 stuks leuk ingepakte kerkkoekjes.

Het is voor u een versnapering of een cadeautje en voor onze missionarissen een leuke verrassing. Zij gebruiken de giften graag voor hun projecten. Wegens het grote succes vorig jaar hebben we meer kunnen inkopen. De prijs per zakje is hetzelfde gebleven namelijk € 4,75 per 16 koekjes.

Wergroep Missie, Ontwikkeling en Vrede

Contactmiddag zeventigpluizers

Op donderdag 17 oktober is er tussen 14.00 en 16.00 uur weer een contactmiddag voor zeventigpluizers. Onder het genot van een kop koffie of thee met iets erbij en een drankje kunnen we genoeglijk samenzijn in De Haard in Leidschendam. Daarnaast zult u ook actief bezig zijn met een quiz, een puzzel of iets dergelijks. En er zal aandacht zijn voor het project van Jacinta van Luijk (KAP). Daarbij zal van u een financiële bijdrage aan dit project worden gevraagd.

Graag vóór 10 oktober aanmelden via 070 327 45 11 of martinus@mariajozef.nl bij het parochiebureau te Voorburg, of bij het bureau te Leidschendam, 070 327 43 10 of via petruspaulus@mariajozef.nl. Mocht u vervoer nodig hebben, meldt dit dan bij de aanmelding.

Coördinatoren Ouderenpastoraat Paul Sas en Leo Valk

Roepingenweek: 'Hoop doet bidden'

De landelijk Roepingenweek wordt gehouden van 3 tot en met 9 november, rond het hoogfeest van de heilige Willibrord, patroonheilige van de Nederlandse kerkprovincie. In een brief die verspreid is binnen het bisdom, schrijft rector Broeders: "Op zijn voorspraak bidden we om roepingen tot het priesterschap, het diaconaat en het religieuze leven. Ik hoop dat u in uw parochies aan kunt sluiten met een (gebeds)activiteit in deze roepingenweek".

Het thema van de Roepingenweek is 'Hoop doet bidden'. Vanuit Vronesteyn zal er in deze week bij wijze van een gebedsstaffette, elke dag een gebedsvideo zijn met dit thema. De informatie zal eerder verspreid worden om zo in de parochie het gesprek over roepingen en het gebed voor roepingen gaande te houden.

Wereldmissiemaand: 'Ga en nodig iedereen uit'

Missio voert campagne voor de Carteret Eilanden en Bougainville in Papoea-Nieuw-Guinea. Deze liggen in de Stille Zuidzee. De klimaatverandering zorgt hier door de stijgende zeespiegel voor toenemende problemen.

Eerste klimaatvluchtelingen

De bewoners van de Carteret Eilanden zijn de eerste klimaatvluchtelingen ter wereld. De eilanden met 2700 bewoners liggen 1,2 meter boven de zeespiegel en zullen ten onder gaan. Nu al wordt de landbouw bedreigt door verzilting van de grond. Er zijn workshops om de jongeren op te leiden tot 'mangroven rangers' en hen bewust te maken van de bescherming van hun land. De mangroven kunnen het verzinken van de eilanden niet tegenhouden. Maar ze kunnen tijd winnen om te verhuizen.

Hulp van de katholieke Kerk

De Kerk op het eiland Bougainville heeft de bewoners van de Carteret Eilanden land geschonken. Er zijn al hon-

derd mensen verhuisd. Zij verbouwen daar kokos- en cacaoplanten en andere gewassen. Met onze bijdrage aan Missio ondersteunen wij dit project. Op Missiezondag 19 en 20 oktober is er een deurcollecte of stort uw bijdrage op NL65 INGB 0000 0015 66 ten name van Missio Wereldmissiemaand.

Werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede

Adventsactie: Voedzame gewassen voor gezonde families

Veel ouders hebben moeite om voor goed eten voor hun gezin te zorgen. In de regio Manggarai, op West-Flores in Indonesië, maakt meer dan helft van de bevolking de basisschool niet af. De meeste mensen leven van de landbouw. Dat is een moeilijk bestaan. Door de klimaatverandering is er steeds meer last van droogte. Ayo

Indonesia leert de boeren nu sorghum verbouwen, een voedingsrijk gewas dat goed tegen droogte kan. De boeren krijgen zaden om sorghum te zaaien en ze leren het gewas te kweken en oogsten. Pap gemaakt van sorghum is echt een superfood voor kinderen, dat helpt tegen ondervoeding. De boeren leren de zaden te vermeerderen, zodat ze op termijn de zaden ook kunnen verkopen.

Op 7 en 8 december is er een deurcollecte voor dit project. Tevens hopen we op een mooie bijdrage door de verkoop van kerststukjes. U kunt uw bijdrage ook overmaken op NL21 INGB 0000 0058 50 ten name van Vastenactie met vermelding 'Sorghum tegen ondervoeding op Flores'.

Werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede

Collecte voor de PCI en de IPCI

We zijn op weg naar Sinterklaas en Kerstmis. Dat betekent ook aandacht voor mensen in onze directe omgeving die er moeite mee hebben financieel de eindjes aan elkaar te knopen. De (Inter-)Parochiële CaritasInstelling heeft de opdracht deze mensen bij te staan en hen hulp te bieden wanneer zij incidenteel geld tekort komen.

Op 30 november en 1 december is in onze kerken de collecte voor de PCI in Rijswijk en Den Haag Spoorwijk en Laakkwartier en voor de IPCI in Leidschendam, Leidschenveen en Voorburg. Zo kunt u uw bijdrage leveren aan het lenigen van de nood. Geef gul. Uw gift wordt goed besteed. Op voorhand hartelijk dank.

Pier Tolsma, diaken

Kerststukjes voor de Adventsactie

Kerstmis is het feest van het licht! We maken het gezellig in huis en nodigen mensen uit. U hoeft ook dit jaar niet zelf aan de gang met de snoeischaar! De werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede maakt ook dit jaar weer mooie kerststukjes voor u, en dat voor een zeer schappelijke prijs. U kunt ook iemand blij maken met wat u gekocht heeft!

Door het kopen van deze kerststukjes steunt u het Adventsproject. Zie het artikel hierboven. U kunt bij de MOV terecht in het weekend van 14 en 15 december na de vieringen, in de HH. Petrus en Pauluskerk, de St. Martinuskerk en dit jaar voor het eerst in de HH. Benedictus en Bernadettekerk in Rijswijk.

Werkgroep Missie, Ontwikkeling en Vrede

Column

Levenslust

“Fris als de morgen, zijn kracht bewust / stroomt door mijn aderen de levenslust” – een lied uit mijn jonge jaren. Het speelt nog regelmatig door mijn hoofd, in vroege morgens. Maar helaas, die frisse moed dooft wel wat met de jaren. We worden wat bedachtzamer en voorzichtiger.

Dat mag ook. Op de rand van je bed gezeten kan je denken aan de profeet Zacharia (8,4-5) waar hij Gods toekomst, Gods vertroosting beschrijft: oude mensen, mannen en vrouwen, zitten buiten op een bankje, met hun stok. Ze kijken naar de spelende jongens en meisjes die veilig kunnen rondhollen op het plein.

Een stukje levenskunst. In vrede samen zijn, als mensen van vrede, onder de zegen van God. Maar vrede komt niet vanzelf. We weten dat God nabij is in de noodlijdende, de zieke, de eenzame, de ontheemde mens in ons midden. Vrede vereist dat iedere mens tot zijn recht mag komen, gezien, gerespecteerd wordt. Gods liefde omvat alle mensen. We horen de profeten: doe recht, wees goed en zorgzaam voor elkaar, sla acht op de armen en de vreemdelingen, beraam tegen elkaar geen kwaad.

Er komt een tijd dat we geen bergen meer kunnen verzetten – zelfs niet in geloof. Maar een plaatsje vrij maken? Een drempel wegnemen? Een deur openzetten? Een goed woord, een glimlach, een helpende hand? We weten het wel. Nu nog het doen.

Martine Taks

Ter overweging

Fris als de morgen, zijn kracht bewust, stroomt door mijn aderen de levenslust, lust om de hand aan de ploeg te slaan... Zonne vol warmte en vol licht mag ik zijn, allen verkwikend met heldere schijn; liefde en vertroosting voor jong en oud.

Hughenoltz, F.W.N. naar K. Georgi

De missie van de ouderen

De profeet Joël leert ons: *“Profeteren zullen uw zonen en uw dochters, uw ouderen zullen dromen krijgen.”* Dit betekent ook dat jongeren niet weten wat ze met hun toekomst aan moeten als de ouderen hun dromen in het verleden begraven. In 2022 zei paus Franciscus hierover: *“Jongeren die niet langer de dromen van de ouderen bevragen, en alleen dromen zien die niet verder gaan dan hun neus lang is, hebben moeite met het dragen van hun heden en met het verdragen van hun toekomst. Als grootouders terugplooiën in zwaarmoedigheid, zullen jongeren zich nog meer buigen over hun smartphone. Het scherm blijft misschien aan, het leven echter dooft voortijdig. (...)*

Ouderen bezitten de rijkdom van het geleefde leven waarop ze elk ogenblik een beroep kunnen doen. Zullen ze alleen maar kijken naar de jongeren die hun visioen verliezen of zullen ze hen begeleiden en hun dromen aanwakkeren? Wat zullen de jongeren doen met de dromen van de ouderen?”

Het is een mooie missionaire opdracht voor ouderen hun dromen te delen met de jongeren. De wijze waarop dromen hen geïnspireerd hebben, de manier waarop zij met vallen en opstaan met hun dromen zijn omgegaan, kan een inspiratiebron zijn voor volgende generaties. Een oudere kan de diepere zin van de dingen levendig begrijpen en verwoorden. Hierdoor kan hij op heldere wijze het geloof en de vruchten van zijn lange levenservaring voorleven en doorgeven. Dit inzicht van de oudere is een kostbaar geschenk voor de jongeren. Een spirituele oude dag is op bescheiden en levendige wijze in staat tot een geloofsgetuigenis. Door de gegroeide gevoeligheid van de ziel is de oude dag bevrijd van afgunst tussen generaties, bevrijd van wrok en van verwijt, en staat zij open voor de komst van God in de komende generatie.

Pier Tolsma, diaken

Boekbespreking

Titel: Zo verborgen is God niet: Mystiek en maatschappij bij Titus Brandsma

Redactie: Peter Nissen

Pater Titus Brandsma schrijft: *“Zo verborgen is God niet, wil Hij niet zijn, of voor het vindingrijke minnende hart is Hij te ontdekken, aan het van heimwee smachtende hart openbaart Hij Zich. Hij staat aan de deur en klopt en wacht dat Hem wordt opengedaan.”* Mystiek is voor hem: *“de vereniging van God met de mens en van de mens met God”*. Elders schrijft hij: *“God leeft in ons.”* en *“Het doel van de mens is God kennen, God beminnen, God dienen en dat niet zelf alleen, maar allen met elkaar in de gemeenschap met God.”*

Brandsma heeft veel geschreven, geen dikke boeken maar veel artikelen en toespraken en meestal voor een breed publiek. Kerkhistoricus Peter Nissen heeft een bloemlezing samengesteld van teksten over mystiek en maatschappij. Brandsma schrijft over: *“Hoe kan ik gelukkig worden? Wat is liefhebben? Kan ik God kennen en ervaren? Hoe bereiken we vrede, in onszelf en in de wereld? Hoe kan ik respectvol omgaan met mensen, met dieren, met de natuur? Wanneer ben je een held?”*

Pier Tolsma, diaken

Leren en verdiepen

Samen Onderweg

'Samen Onderweg' organiseert ontmoeting en geloofsgesprek voor ouders van kinderen van alle leeftijden. Op thema-avonden gaan ouders in gesprek over het geloof in hun eigen leven en hoe dit een plaats kan krijgen in de opvoeding. In september startten we een serie thema-avonden over het gezinsleven, gebaseerd op de catechese van paus Franciscus over het gezin (Amoris Laetitia).

Op 21 oktober en 25 november zijn de thema's: 'De opvoeding' en 'Advent'. Natuurlijk bevelen we aan om alle avonden deel te nemen en het gesprek met elkaar te voeren, echter het bijwonen van een individuele bijeenkomst kan ook. We ontmoeten elkaar in de pastorie van de Martinuskerk, Oostein-de 54 in Voorburg. We beginnen om 20.00 uur en eindigen rond 21.30 uur.

U bent van harte uitgenodigd voor deze avonden. Heeft u een vraag of wilt u zich aanmelden? Mailt u dan naar nellie.plaizier@mariajosef.nl. We vinden het fijn als u zich vooraf aanmeldt, maar dat is niet verplicht. We zien er naar uit u te ontmoeten en te horen hoe het met u en uw gezin gaat!

Adventretraite "Zie, Ik begin iets nieuws"

In de Advent bieden de jezuiten weer een digitale 'retraite' aan. De deelnemers krijgen dagelijks een e-mail met een Bijbeltekst en begeleidende vragen ter overweging. Zo kunt u zich voorbereiden op het Kerstfeest via computer of smartphone. U kunt zich, als u niet eerder aan zo'n retraite deelnam, ervoor inschrijven via www.ignatiaansbidden.org. Deelname is gratis.

In onze parochie kunnen deelnemers desgewenst hun ervaringen met elkaar delen op de zaterdagen 7 en 21 december, van 10.00 tot 11.15 uur in de Benedictus en Bernadettekerk. We kunnen dan met elkaar delen wat ons in ons gebed heeft getroffen; het is verrijkend om naar elkaars gedachten te luisteren. U kunt zich bij ons opgeven of verdere informatie vragen. Weet u welkom; velen vonden deelname zeer de moeite waard.

Yvonne en Emile Verviers-Beker (verviersbeker@hetnet.nl).

Gebedenboek: Van Advent tot Driekoningen

Ook dit jaar weer een gebedenboek. Nu in kleur en met de mooiste gebeden en korte meditaties om je thuis voor te bereiden op Kerstmis en daar en in de kerk de geboorte van Christus te vieren. Markante christenen uit heel Nederland hebben teksten aangeleverd. Allemaal rond het thema 'Met kerstmis je thuis'.

Onderdeel zijn verhalen van gewone katholieken die rond de kerststal terugdenken aan vader, moeder, broers en zussen, maar ook stilstaan bij alles wat nu in hun leven speelt. In die zin is dit splinternieuwe boek een reis langs kerststallen, maar ook een bezinningstocht door het geloof van je eigen leven. Het boek is voor € 5,- verkrijgbaar in onze kerken.

Interview

Anneke Zwijnenburg

Wie ben je?

"Ik ben Anneke Zwijnenburg (76), gehuwd met Arco; we hebben vijf kinderen en drie kleinkinderen. Ik ging naar de Mariaschool en de MULO ernaast en volgde daarna de kweekschool. Ik heb een tijdje voor de klas gestaan, ook als invaller; leuk maar moeilijk. Het verhaal gaat, dat mijn opa met de trekschuit de banken van de Bonifatiuskerk-in-aanbouw vanuit Rotterdam aanvoerde."

Wat doe je in de kerk?

"In de Bonifatius zat ik in het dameskoor, in de crèche groep en in een 'wijkkerkenraad'; ik zette me in voor het project Aluor in Kenia. In de jaren '70 was ik vanuit de RK Jongerensoos 'de Zolder' actief in de Rijswijkse Jeugdactie en de KJR (Katholieke Jeugd- en Jongerenraad). In de Bernadette deed ik mee met de Kinderwoorddienst, eerste Communiegroep, gezinsvieringen en Vormselgroep. Ik was lid van de pastoraatsgroep, en heb kindercatechese op zondagmorgen helpen opzetten. Ik zing nog steeds in Barina (zit er in de muziekcommissie) en Resonet, en draag bij aan Open Huis en aan de werkgroep Iekenvieringen."

Wat beweegt je?

"Een combinatie van me voor iets willen inzetten, en het belang van het geloof in mijn persoonlijke leven. Ik leef vanuit mijn geloof, ook buiten de kerk. Het is goed om je in het geloof te verdiepen en om er met anderen over te praten, zoals bij de voorbereiding van de Iekenvieringen."

Waar hoop je op?

"Dat de verandering, die de paus begon, ook doorzet, deuren openen met minder nadruk op 'het moet zo'. In de beginkerk werd er meer samen gedaan, ook door vrouwen; liefde moet in alles doorstralen. Ik hoop dat we, ook als er geen Eucharistie is, een biddende gemeenschap in de eigen buurt kunnen blijven: de Kerk dat zijn wij met elkaar."

Het geloof dóórgeven

Als gemeenschap nemen we elkaar mee op onze weg in het geloof. Dat is een gedeelde verantwoordelijkheid. Vanzelfsprekend zet het pastoraal team zich daarvoor in. Maar uw inzet is onmisbaar! Op dit moment vraagt de communiewerkgroep Voorburg-Leidschendam om extra handjes, zowel voor praktische zaken als voor de begeleiding van de kinderen. Je doet dit samen met de ervaren krachten van de groep. Het is vreugdevol werk om met de kinderen over het geloof in gesprek te zijn.

Kijk op de website hoe u kunt meewerken aan de voorbereiding op de eerste H. Communie, of mail naar nellie.plaazier@mariajozef.nl.

Kinderwoordienst 'on tour'

Kom met je gezin om samen te vieren!

Kinderen van alle leeftijden zijn welkom, de inhoud van de viering is gericht op de basisschoolleeftijd. Ga gerust met je kind mee, als het niet alleen durft. Bij aanvang van de H. Mis, na de begroeting, gaan de kinderen naar hun eigen woorddienst. Na de voorbede komen zij terug. Om thuis te kunnen napraten krijgen ze een 'Napraten-blaadje' mee. Na de H. Mis ontmoeten de gezinnen elkaar bij de koffie. Zo kan de Kerk een thuisplek worden voor jou, je gezin en alle gezinnen die een thuis zoeken in onze parochie.

Zondag 13 oktober, 11.00 uur, H. Bonifatiuskerk: 'Bonifatius en de doop'

Bonifatius kwam lang geleden naar ons land om het geloof te brengen. Veel mensen werden door hem gedoopt. Tijdens deze H. Mis zullen er ook een aantal mensen gedoopt worden.

Zondag 10 november, 9.30 uur, St. Martinuskerk: 'Sint Maarten'

Op het feest van Sint Maarten is er tijdens de H. Mis een Kinderverteleviering voor alle kinderen ook voor de allerkleinsten. Het feest van Sint Maarten gaat over delen. We zamelen voedsel in voor de Voedselbank. Neem je ook wat mee? Dit feest kent tevens een traditie met lampionnen: neem je lampion mee, en loop mee in de lampionnoptocht dwars door de kerk!

Zondag 1 december, 9.30 uur, HH. Benedictus en Bernadettekerk: 'Advent: op weg naar Kerstmis'

Het nieuwe kerkelijk jaar start. We vieren dit nieuwe begin samen.

Gebed voor het nieuwe schooljaar

Liefdevolle God,
Gij hebt Abraham geroepen
om alles achter te laten
en op tocht te gaan.
Met een groot vertrouwen,
maar met veel vragen,
is hij vertrokken,
zonder te weten waarheen.

Ook wij worden door U geroepen
om in het nieuwe schooljaar
als pelgrims op pad te gaan.
Wij hebben heel wat vragen
en weten niet
wat dit nieuwe jaar zal brengen.
Toch vertrouwen wij op uw Woord.

Zegen ons en wijs ons de weg
van vriendschap en verbondenheid.
Leer ons naar U te kijken
en te dromen
van een toekomst van liefde.
Laat ons zelf ook een zegen zijn
voor wie moedeloos en uitgeput
langs de weg zitten
en geef ons de kracht
om hen te ondersteunen
op het pad van de hoop. Amen.

Eerste heilige Communie Inschrijving gestart

Kinderen vanaf groep 4 zijn van harte uitgenodigd om mee te doen aan de voorbereiding op de eerste heilige Communie. Ze zullen samen op weg gaan, met de ouders en met elkaar, om voor het eerst Jezus te ontvangen in de Eucharistie. Jezus komt in de Communie heel dichtbij, Hij is dan werkelijk aanwezig in jou!

De werkgroepen staan klaar om u en uw kind hierbij te begeleiden. Er zijn twee voorbereidingsgroepen: een in Rijswijk en een in Leidschendam-Voorburg. Inschrijven kan tot 15 oktober via www.mariajozef.nl.

Heilig Vormsel Inschrijving gestart

Kinderen vanaf groep 8 zijn van harte welkom om mee te doen aan het traject richting het sacrament van het H. Vormsel. Met dit sacrament kiezen we ervoor om samen met Jezus onderweg te blijven in ons leven. De voorbereiding bestaat uit een driejarig traject, waarbij jongeren ontdekken wat het betekent om in het geloof te leven. Wie is God en wie is Hij voor jou? Wie is Jezus? Wie is de heilige Geest? Wat biedt God jou aan in het Vormsel? Wat vraagt Hij van jou?

Jongeren én hun ouders gaan samen met de werkgroep op ontdekkings- tocht van groeien in geloof, op weg naar dit sacrament. Uitgebreide informatie en aanmeldformulier: www.mariajozef.nl.